

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Hogy is van hát?!

Nyiregyháza városának ezidőszerinti polgármestere, ünnepélyesen kijelentette a város képviselőtestületének kedden délután tartott közgyűlésében, hogy nincs tudomása arról, hogy a tanácsstagok valamelyike, vagy az egész tanács ellene bármely ügyben fondorkodott volna, s olyan törekvésről sem tud, amelynek célja lenne, hogy ő a polgármesteri széket mielőbb unja meg. Ezen ünnepélyes kijelentésre azért volt szükség, mert lapunk mult számának vezércikkében az az állítás foglaltatott, hogy vannak tanácsstagok, akik azon mesterkednek, hogy a jelenlegi polgármester az állását megunva, másnak adja át helyét s hogy a polgármester háta megett és ellenére az egész tanács elintéztetett bizonyos ügyet, amiből joggal következtetni arra, hogy a tanács tagjai és polgármester között tökéletes összhang nem igen honolhat. De szükség volt azért is, mert e miatt a cikk miatt a tanácsülésben egyik tanácsstag ő hozzá kérdést intézett.

A polgármester urnak az ünnepélyes nyilatkozatát nagy örömmel vennők tudomásul, mint a közügyek helyes vezetésének szükséges biztosítékát, ha egy alkalmas tény nem zavarná a polgármester ur nyilatkozatának belső értékét. A vezércikkünk kifogásolt része még annyit sem mond, mint amennyit dr. Popini Albert tanár urnak a „Nyirvidékben“ megjelent villattelkes két cikke, amelyekben világosan az a kijelentés foglaltatik, hogy a polgármester ur szóbeli és írásbeli nyilatkozataiból most már kétségtelen, hogy a helyettese határozott megállapodás ellen tárgyalhatta le a villattelkes ügyét a távollétében.

Ha ez igaz volt akkor, igaz ma is. Ha igaz, akkor a polgármester ur ellen csakugyan fondorkodás történt. A forrásunk a vezércikkünkhöz a dr. Popini tanár ur kategorikusan megírott ténybeli állítása volt. Igaznak hittük. Most kitűnik, hogy nem igaz.

Ebben most már megnyugodnánk, csak azt szeretnők tudni, hogy minő írásbeli nyilatkozat volt az, amelyet nyilvánosságra hozni lehetett, mint bizonyítékot a fondorkodáshoz? Mert ha volt ilyen írásbeli nyilatkozat, akkor a polgármester urnak nyilván igaza volt. Vagyis van fondorkodás. Ugyde az írásbeli nyilatkozat szerinti igazság a képviselőtestületben tett

nyilatkozat igazságát kizárja. E szerint pedig nincs fondorkodás. Van fondorkodás, nincs fondorkodás a szerint, amint a polgármester ur írásbeli vagy szóbeli nyilatkozatait tekintjük. Jó, jó, de csak egy az igazság. Melyik hát? Írásbeli, vagy a szóbeli?

Vegyük, hogy a hivatalos, tehát a szóbeli. Így is jó van. Hanem erre az esetre volna egy tanácsunk a polgármester ur részére. Vagy azokat válogassa ki jobban, akikkel az írásbeli igazságokat közli, vagy azt, amit közöl.

Mert az még sem járja, hogy a legjobb barátai velünk együtt így agyoncáfoltassanak. (Szerk.)

Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről.

Irta: Tali Ferencz Lajos.

I.

Ha politikusainknak s a velük együtt tartó társadalomnak komoly célja az egységes nemzeti állam kiépítése, ha igazán azt akarjuk, hogy a művelt nyugati nemzetek sorában mi is elfoglaljuk a minket megillető helyet, akkor első és elodázhatatlan kötelességünk az, hogy az utunkba eső akadályok elhárítására latba vessük minden erőnket. Mert amíg ezek az akadályok el nem hárítottak, addig egy modern állam kiépítéséről szó sem lehet. Míg ellenben, ha sikerül ezeknek az örökösen hánytorgatott akadályoknak leküzdése, mindjárt szinte mértőföldes lépésekkel haladhatunk kitűzött nagy céljaink felé.

Nemzeti nagy céljaink felé való haladásunk közben szinte félelmetes akadályokként mutatkoznak — minden erényeink mellett is — őseinktől öröklött hibáink, amelyeket levetkezni még a modern európai államokkal való évszázados érintkezés során sem tudtunk. Ezek a hibák, — hogy mindjárt rájuk mutassak: — a nembánomság — a nagyzási mánia — az urhatnámság, — az előítélet, — a megbízhatatlanság, — a könnyelműség, — a velünk született lustaság, — mindezt egy mondatban kifejezve: a nemes Pató Pál-féle gondolkodás.

Az: „Éj, ráérünk arra még!“ elve hány-szor döntötte már — a történelem tanulságai szerint — romlásba ezt a sokat sanyargatott nemzetet nemcsak politikai és társadalmi tekintetben, hanem a harcnak, a szó legteljesebb értelmében vett mezején is.

Hogy mindezeket az — ősi hibáinkból eredő, jelentékteleneknek látszó, de igazában mélyreható akadályokat leküzdhezzük, minden erőnkkel, minden igyekezetünkkel oda kell hatnunk, hogy végre-valahára — igazán már az utolsó órában — levetkezzük ezeket az „ősi erényeket“, amelyek e jobb sorsra

termett, nagyobb hivatásra predestinált nemzetnek annyiszor váltak hátrányára.

És már csak azért is le kell nekünk ezekről az öröklött hibáinkról, mert a lenségeink, akik pedig szép számmal vannak — ismervén ezeket és egyéb hibáinkat — szinte ujjal mutogatnak azokra és minden lehető és lehetetlen alkalommal fegyverül használják fel azokat ellenünk.

Mindezekről pedig, amiket itt elmondtam, közvetetlen tudomásom van.

Pár héttel ezelőtt a sorsom Bécsbe vitt és többrendbeli alkalmam volt osztrák politikusokkal és képviselőkkel érintkezni. Ezek a jó urak minden egyes alkalommal kiméletlenül vágták nemzeti hibáinkat a szemembe, és bár körömszakadtáig küzdöttem is, hogy ezeket a vádakot megcáfolhassam, titokban kénytelen voltam elismerni, hogy bizony a legtöbb tekintetben igazuk van a bécsi uraknak.

A nemzetem sorsa fölött érzett fájdalom és az igazságnak ilyen leplezetlen kimondása — ami nálunk ritkaságszámba megy — adták a tollat a kezembe, hogy mindezeknek elmondásával én is — bár csekély mértékben — hozzájárulhassak a nemzeti küzdelem sikeréhez. Mert ha hibáinkat belátjuk, ez maga már a fél siker.

De — hogy tisztábban lássunk — vegyük csak egy kissé bonckés alá fentebb említett nemzeti hibáinkat.

Ami a *lustaság* vádját illeti, őszintén bevallhatjuk, hogy bizony mi magyarok még mindig nem nagyon szeretünk dolgozni. Mi még — a többi nyugateurópai nemzetekkel ellentétben — mindeztideig nem jöttünk rá arra, hogy a munka nemesít. Vagyis — hogy paraszt-kifejezéssel éljek — eszünkbe sem jutott, vagy talán idegenkedtünk attól, hogy a *dolog végét* komolyan megfogjuk.

De nem is csoda, hiszen — még nemrégiben is — nálunk csak a paraszt dolgozott s nem ment emberszámba, aki megfogta a kapa-kaszanyelet, vagy a kalapácsot.

Vagyis egy szóval: nálunk a *munka még mindig szeggyen*.

Nem tudok, de nem is lehet ennek igazolására fényesebb bizonyítékra hivatkozni, mint arra, hogy a művelt középosztályhoz tartozó apa ma is azzal ijesztgeti a fiát, ha az véletlenül nem tanul jól, hogy ha az év végén nem hoz jó bizonyítványt haza, iparos vagy kereskedő-inasnak adja.

Hát van-e kiáltóbb ellentét a mai modern világfelfogással szemben, mint az, hogy mi már a zsenge és fogékony gyermekszívbe azt a hitet oltjuk be, hogy a legnagyobb szeggyen iparosnak vagy kereskedőnek lenni? Hát lehet-e nagygyá, boldoggá, gazdaggá az az ország, amelyben az apák gyermekeik előtt megbélyegzik a tisztos ipart, a becsületes kereskedelmet?

Felhozzák ellenünk, hogy nálunk örökös a pártviszály, a felekezeti harc és állandó torzalkodásban vagyunk az ugynevezett nemzetiségekkel. Ezeknek a vádaknak a cá-

Hivatkozással mult év szeptember havában szétküldött körleveleinkre, értesítjük a nagyérdemű közönséget — minden félreértés kikerülése végett, — hogy saját műhelyeinkben készült **L. M. B.** védjeggyel ellátott női-, férfi- és gyermekcipőink Nyiregyházán kizárólag **Eisler Károly** uri cipő és divatáru üzletében kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Lichtman Miksa és Testvére Budapest.

(Telefonszám: 114).

folatába — miután ugyanis hiábavaló volna — nem akarok belebocsátkozni.

De térjünk át a *megbízhatatlanságra*. Tekintsünk el most — ebben a pillanatban — nemzetünk ezeréves történetének erre a vádra vonatkozó sötét lapjaitól. Minek újra felszakgatni a régi sebeket, amikor a legujabb orvátmadás sebhelyét, amelyet saját vérünk ejtett különben is egyre gyengülő testünkön, legjobb professzoraink minden fáradozása dacára sem sikerült mindeddig beheggeszteni.

Tekintsük csak a közelmúlt eseményeit. Ha csak pár hónapra visszapillantunk, be kell látnunk, hogy az ugynevezett „darabont kormány” gyászos uralkodása alatt egy cseppet sem viselkedtünk úgy, mint például a svéd-norvég alkotmányválság idején Norvégia, ez a kicsiny, de öntudatos és tetterős állam viselke ott. Sőt — amíg Norvégiában az utolsó nördár sem vállalkozott arra, hogy a közös kabinetben miniszter legyen — nálunk nagyon sok neves és nem neves magyar ember paktált az alkotmányellenes, a jogtipró kormányral és nem volt kevés azoknak a derék, jó magyaroknak a száma, akik pénzért, hitvány Judás-pénzért vállalkoztak a nemzet, az alkotmány eltiprására.

Ami pedig a *könnyelműségünk* illeti, erre nézve nagyon sok fájdalmas és megdöbbentő adattal szolgálhatnának az országban ezrével lévő — de má már idegen kézre jutott — nemesi kuriák, főúri kastélyok, no meg a telekkönyvek teherlapjai, föltéve, ha beszélni tudnának!

A népnevelés érdekében is vajmi keveset tettünk idáig. Talán jobb volna erről a kérdéstről egyáltalán nem beszélni!

Ha valaki járt a művelt külföldön, Németországban, Belgiumban, Franciaországban, Svájcban, Angliában s megtekintette a modern államok népiskoláit, terjedelmes községi könyvtárát, ha látja a nép testi és szellemi fejlettségét és az ezt eredményező népnevelési rendszert és ha mindezeket látva, a mi Felvidékünk és Erdély nagy részének elhanyagoltságát veszi tekintetbe — bizonybizonnyal összeszorul a szíve és fájdalmas lélekkel ismeri be, hogy nagyon is távol, szinte elérhetetlen messzeségben vagyunk a nyugati kulturától.

Éppen ezért — ha csak némiképp is a nyomába akarunk jutni a művelt nyugati népeknek, ingyenessé kell tenni az országban a népoktatást és százával kell felállítani — különösen a Felsővidéken és Erdély nemzetiségű lakta részén az állami elemi iskolákat.

Ha a „közös” hadsereg, valójában pedig osztrák katonaság részére az utóbbi ötven esztendő alatt milliárdok tellettek a nép keserves adófilléreiből, akkor erre a sokkal fontosabb célra is csak kell jutni valamelyes összegnek, annál is inkább, mert ma, a megélhetés harcai közepette sokkal erősebb fegyver a műveltség, a tudás, mint a Manlicher.

Végre — ami a Lajthán túl lévő ellenségeinknek *szegénységünk*re vonatkozó vádjait illeti, ezeket szeretném első sorban és magyar szívemnek egész lelkesedésével megcáfolni. Sajnos, még sem tehetem. Mert — valljuk be az igazat — csakugyan szegénynek kell lennie annak az országnak — vagy legalább is hiányos a társadalmi berendezkedése — amelynek fiai évente százezerszámra kénytelenek a föld tulsó felére vándorolni, hogy mindennapi kenyerüket — amihez itt nem juthattak hozzá — odakint keressék meg. És különösen szegény lehet az az ország, amelynek egyik előző kormánya idegen hajóstársaságokkal szemben szerződésileg kötelezte magát arra, hogy évente ennyi meg ennyi magyar honpolgárt szállíttat Amerikába.

Ezeket a már-már tűrhetetlen állapotokon segítenünk kell és pedig úgy kormányintézkedésekkel, mint társadalmi uton, mert különben végkép belepusztul ez a sokat sanyargatott nemzet.

Írassa át végtére is szívünket az az örök igazság, hogy az *összetartás, a szorgalom, a takarékoság és a népműveltségnek a fokozása az egyedüli eszköz, amely által nemzetek nagygyá, gazdaggá és politikailag is függetlenekké lehetnek.*

(Folyt köv.)

A postahivatalok decentralizációjáról.

— Ajánlva a kereskedelemügyi miniszterium figyelmébe. —

Írta: Siposs Árpád.

„Az idő pénz” hangoztatják az üzletemberek. A megváltozott viszonyok és a megélhetés nehézsége szükségessé teszik a helyes munkabeosztást és a céltalan időfecsérlésnek a minimumra való szállítását. Hogy mennyire így van ez, kitérünk a városbeli telefonállomások számának folytonos emelkedéséből, melyet megbízható fokmérőjének lehet tekinteni azon lázas sietségnek, amely ma a világot uralja. Tapasztaljuk, hogy a modern üzletember a szomszédos helyiségbe is telefonon mondja el közölni valóját és a technika minden vívmányát hasznosítja az elintézendő teendők végzési idejének a megrövidítésére.

Az elmondottakból is kitetszik, hogy a vasut és posta csakis akkor felelhet meg hivatásának, ha minden tekintetben simul a megváltozott kívánalmakhoz. Az olcsó és gyors közlekedési eszközök képezik alapját az ipar- és kereskedelemnek, de viszont az ezek fejlettségével kapcsolatos tömeges feladás biztosíthatja az említett vállalatok jövedelmezőségét.

A saját érdekében cselekszik tehát az állam, ha az érdekeltek felmerülő kívánságait jóakarattal fogadja és azokat lehetőleg teljesíti is. — A mai korban ugyanis esetenként mérlegeli a feladó, hogy a beszerzési ár, a viteldij és a szintén pénzt képviselő feladási idővesztés hogyan aránylik az elérhető haszonhoz. Ha a viszony kedvezőtlen, akkor kísérletet sem tesz az üzlet létrehozására.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy az állam képviselői nem tudnak szabadulni a hivatalos felfogástól és hogy intézkedéseiknél nem az üzleti szellem vezeti őket. Ez nagy hiba, mert a vasut és posta az állam közönséges vállalkozásának tekintendő, amelyeknek élén nem tisztviselőknek, hanem az üzleti szokásokkal ismerős szakfőnöknek kellene állania. A vezetőség azt hiszi, hogy a közönség kénytelen igényeit a szolgálati utasításokhoz szabni, pedig senkit sem lehet kényszeríteni említett intézmények igénybevételére. Különben is mind a két vállalat a nagyközönség támogatásából tartja fenn magát, tehát a közönség érdekeit kellene szolgálniok.

A magyar államvasutaktól sokat elvon a tengelyen való szállítás. A szegényebb embereket pedig a magas viteldij arra kényszeríti, hogy utjukat gyalog tegyék meg. Legujabban a magánvasutak csinálnak nagy konkurenciát az állami vonalnak. A Nyiregyházavidéki kisvasutakat ismerttettem már a „Technológiai Lapok”-ban és kimutattam, hogy az államvasut 3 filléres kilométerenkénti egységárával szemben az, a III-ik osztályban egy filléért szállítja az utasokat. A közönség pedig azon vállalatot veszi igénybe, amely olcsóbb. Ennek a bizonyítására érdekes példát hozhatok fel: Zemplénmegyének sárospataki részén lakók ma a Nyiregyházavidéki kisvasutak dombrádi vonalán jönnek Nyiregyházára. Érdemes nekik a Tiszáig terjedő 5—10 kilométeres utat fogadott fuvarral is megtenni és a folyón a paszabi-saroknál átjőve, utjukat a motoroson folytatni. A motorvonat jelzett helyről 40 filléért hozza be Nyiregyházára az utasokat, akik innen Debreczen, vagy más város felé a Máv. vonalain folytathatják utjukat. A Máv. Sárospataktól Nyiregyházáig

terjedő vonalán a III. osztályban 1 kor. 50 filléért szed.

Alkalmadtán kifogom mutatni, hogyan lehetne a viteldijakat a vezetésnek modern alapokra való fektetése által lejjebb szállítani. Most csak annyit közlök, hogyha a miniszterium vaskalaposkodik, egyszerűen arra ébred, hogy a vasuti csomópontokat olcsó tarifájú kisvasutak kötik össze és az állami vonalakat a nagyközönség csakis ott fogja használni, ahol nem lesznek magánvasutak. Az elmondottak természetesen nem vonatkoznak a kedvezményesen és ingyen utazók sokaságára, akik közé én szókimondásom miatt soha sem fogok tartozni.

A posta vezetésénél még rosszabb a helyzet. Itt az intézők a postaregále által teljesen biztonságban érzik magukat. Igyekeznek is a felesleg %-át minél magasabbra srófolni. A legutóbbi statisztikai adatokat nem ismerem, mert azok még hivatalos titokként kezeltetnek, de a kezem között lévő és több év átlagát feltüntető hiteles adatok szerint Magyarországon 27.2% a felesleg.

A szomszédos államok kormányai más-ként gondolkoznak. Ausztria 9.1, Németország 7.5, Románia 1.7, Olaszország 0.2% hasznot huz a postája után. Az északamerikai Egyesült-Államok pedig 50.000.000 koronát fizetnek rá évente a postára, amely azonban közvetve bőségesen visszatérül. Igaz, hogy Angliában 26%-a, Franciaországban pedig 21%-a a bevételeknek felesleg, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ott sokkal nagyobb a forgalom és a haszon magas volta a nagytömegű feladásból ered. Angliában évente minden lélekre esik 76, Franciaországban pedig 50 postai küldemény, Magyarországon ez a szám 21-et tesz ki. Téves volna annak a hiedelme, hogy a magánfelek által fizetett díjaknak a 73%-át emészti fel az általuk feladott küldemények kezelése, mert az állam a magánfelektől beszedett díjakból fizeti a postai alkalmazottakat, akik állami érdekekből portómentesen szállítandó küldeményeket is tartoznak kezelni. Ha az állam a tényleges igénybevételért bizonyos évi átalányt utalna ki a posta vezetőségének, akkor az üzleti felesleg meghaladná a bevétel 50%-át. Megemlítem azt is, hogy Spanyolországban 51, Törökországban pedig 65%-ot tesz ki a maradvány. — De az ottani állapotok annyira ziláltak, hogy azok a magyar viszonyokkal össze sem hasonlíthatók.

Napjainkban sok szó esik a honi ipar fejlesztéséről. A helyesen megállapított vasuti és postai díjszabással a felvevő hivataloknak a közönség által könnyen való megközelíthetőségével, továbbá a gyors szállítás és a pontos kézbesítéssel nagyon sokat lehet ezen a téren is tenni. Gyárosaink panaszkodnak, hogy a viszontelárusítók nem hazai cikket tartanak. Részben van igazuk, de az nem a kereskedők hazafiatlanságán mulik, hanem azon, hogy a termelők és fogyasztók még nem találtak egymásra. Ennek az előmozdítása képezi a magyar postának a legszebb hivatását.

Az érdekeltek a díjszabással nincsenek megelégedve. A levelező- és utalványlapok árának, valamint az ajánlási díjnak a felemelésébe a közönség kénytelenségből nyugodott meg. A fővárosi csőpostát a miniszterium nem építette meg és a békétlenkedőket a villamos szállítás behozatalával kecsegteti. Értesülésem szerint azonban még a kísérletezésekig sem jutottak el. A budapesti telefon-központ építéskor leszerelt telefongépek használható részeiből a vezetőség újakat állítottatott össze. A vidéki előfizetőknél gyakran látni olyan készüléket, amelynek a mikrofonja, a két hallgatója és a beszerkezete 4 gyárnak a nyomát viseli magán. Az ilyen összetakolt gépek azonban nem felelnek meg tökéletesen, mert a vezetékágaknak egyenlőtlen ellenállása is zavarokat okozhat. A telefonháló-

Legujabb ruhadíszek nagy választékban.
Kizárólag hazai gyártmányu szőrme boák óriási választékban már megérkeztek.
KOHN IGNÁTZ üzletében, Városház-palota.

zatra is sok a panasz. A drótok száma kevés, a vidéki központok csak korlátozott számú előfizetéseket vehetnek tudomásul. A táviratok kézbesítése is az egyes hivatalok kézbesítése körzetének nagysága miatt késedelmes. A postai küldemények szállítására és kézbesítésére aránylag kevés a panasz, habár ezekre is ráférne egy kis gyorsítás.

A posta működését 3 részre lehet osztani és pedig a küldemények felvételére, szállítására és kézbesítésére. A vezérigazgatóság lépten-nyomon hangoztatja a magyar posta modernségét, amit azzal bizonyít, hogy a címzettek után a küldeményeket felviteli még a negyedik emeletre is. Ez szép dolog, de mit ér, ha a postai kezelés másik két ága el van hanyagolva. — Postát csak bizonyos napközökben indítanak az egyes hivatalok, pedig a közönség érdeke a küldeményeknek a feladás után legközelebb menő vonattal való elszállítását kívánja. Ezzel nem azt mondom, hogy mozgópostát állítsanak be minden vonathoz, de erre szükség sincs, mert a címzett állomások szerint kötegelte levelek leadását, csekély díjazás ellenében a vasuti alkalmazottakra is rá lehetne bízni. A csomagok természetesen csakis a mozgópostával szállíthatnának el.

A postahivatalok elhelyezése és a könnyvelt küldemények felvétele azonban tarthatatlan. A városok központjaiban magas házbékeket kérnek, melyeket a postakincstár megadni vonakodik és beéri II-od vagy III-ad rangú helylyel. Nyiregyháza pl. a főpostát a város északkeleti szélén a legvégső házson helyezték el és a bérletet a közönség tiltakozása dacára, a napokban 10 évre megújították. Van ezenkívül Nyiregyháza a vasuti állomáson is egy felvevő hivatal, de ez a város délnyugoti részén a szélső házsonban van s így egyedül a közelben fekvő laktanya igényeit szolgálja. A város központjában lakók, az elmondottakból kitetszőleg kénytelenek küldeményeiket a külvárosba vitetni. A nyiregyházi állapotok azonban az országban nem egyedül állanak. — A postakincstár a 30—35000 lelket számláló városokban csak kivételesen állít fel egy postahivatalnál többet. A város kiterjedtségéből azután természetesen következik, hogy a hivatalt bárhova helyezték el, az az összes városrészek kívánságait ki nem elégítheti. Maga a vezérigazgatóság is érzi a helyzet hibáságát és gyűjtődék felállításával igyekszik azon segíteni. Én azonban ezen eljárást csak ideiglenes orvoslási módnak tartom és szerintem elkerülhetetlenül szükséges, hogy a jelenlegi bérletek lejártának sorrendjében a postahivatalok decentralizációja megvalósíttassék.

Máról-holnapra rendszert változtatni nem lehet. Az érvényben lévő bérleti szerződéseket a postakincstár fel nem bonthatja. Szükséges azonban, hogy a gyűjtődék számát haladéktalanul emelje és azok működési körét lehetőleg kiterjessze. A miniszterium nem helyezkedhet olyan merev álláspontra, mint legutóbb a Nyiregyháza kérelmezett gyűjtődénél tette, amikor az 1—2 filléres kezelési jutalék megtarthatása szempontjából a közönséget a két postahivatalhoz utasította. Ezt nem várta a 35,000 lelket számláló város közönsége, különösen akkor nem, amikor 2—300 lelket számláló falvakban is, teljes működési körrel felruházott postamesterségek vannak.

A viszonyok a rendezett tanácsú városokban a legrosszabbak. A fővárosiak megtudják védeni érdekeiket; a falvak pedig a postamesterségnél többet nem igényelhetnek. A középnagyságu városokban a posta átlag 50 személyt foglalkoztat. Ezeknek az elhelyezésére sok szobából álló hivatal szükséges. Ha a kincstár a város különböző részeiben egyes udvari szobákat bérelne, körülbelül annyi összeget fizetne a helyiségekért, amennyit az összpontosított hivatal bérlete tesz ki.

Egy 25—30,000 lelket számláló városban 10 helyen elhelyezett és 2—3 személylyel bíró hivatal teljesen kielégítené a közönség érdekét. Ideális állapot szerintem azonban az volna, ha a posta minden olyan helyen felállítana egy hivatalt, amelynek körzete egy embernek elég munkát ad. A decentralizált hivatalok csakis felvételre szorítkoznának és a gyűjtőjáratok által beszállított,

valamint az idegen helyről érkezett anyagot a központi hivatal dolgozná fel.

Beismerem, hogy 10 hivatalnak az ellenőrzése nehezebb, de az e címen felmerülő netáni költségek bőségesen visszatérülnek a kincstárnak a feladás növekedéséből. A postaregále ugyanis elméletben megakadályozhat valakit abban, hogy küldeményét az állami intézmény megkerülésével továbbbithassa, de senkit sem képes arra kényszeríteni, hogy a postát tényleg igénybe vegye. A vidéki városokban gyakran lehet hallani, hogy valaki ismerősének csomagot (gyümölcsöt stb.) szeretne küldeni, de a lakása és a posta között lévő 1 kilométernyi utat azért megtenni nem tartja érdemesnek. Különben is igazságtalannak tartom, hogy naponta 500 ember csupán azért gyalogoljon 1—1 kilométert, hogy a gyűjtőkocsival 3—4 kilométer utat megtakaríthassanak.

A küldemények nagy részének feladását az alkalom szüli. E tekintetben utalok a képes levelező-lapokra, amelyeknek 10%-a sem tartalmaz értékes közleményt. A zárt leveleknek is nagy százaléka szolgál csupán a megemlékezés bizonyítására. Ezek átgondolása után beláthatjuk, hogy a postai értékcikkeknek sok helyen való árusítása és a postahivataloknak könnyen való megközelíthetése által tetemesen lehet fokozni a feladás mennyiségét és ezen kívánalmak megvalósítása által nemcsak az ipar és kereskedelemnek, de a nagy közönségnek méltányos és sokszor hangoztatott jogos igényei nyernének kielégítést.

(Technológiai Lapokból.)

Képek Nyiregyháza éjjeli világából.

— Harmadik közlemény. —

A „barátom.”

Nem a barátokról van szó, hanem röviden és egyszerűen a „barátom”-ról. Egy ilyen „barátom” lehet tisztviselő, jogász, kereskedő, iparos, finánc, vagy akárki. A „barátom” ilyen, minősége nincsen foglalkozáshoz kötve. Ő egyszerűen egy ismerős ur, aki bemegy a kávéházba, leül a kassza mellé, az ugynevezett „balekaszta”-hoz, rendel egy piccoló feketét és vár. Vár egy félóraig, két félóraig, vár kifogyhatatlan türelemmel. Az arcán a vértanuk nyugodtsága. — Ha megkérdeznéd a kassza tündérjétől, hogy ki is az az ur, önagsága a legtermészetesebb hangon adná meg a választ:

A „barátom!”

A „barátom” tehát azon Azrak közé tartozik, kik egyáltalán nem halnak meg, ha szeretnek. Ennélfogva: szeretnek. És valamint minden zsák meglesi a maga foltját, azonképpen minden kassza csáblény meglesi a maga „barátom”-ját, aki teljes higgadtsággal, sőt égő szerelemmel szemléli, ha hölgyét pajzán fiatal emberek merész ajánlatokkal ostromolják, avagy ha hölgye a XX-ik pohár cognacot issza valami éjjeli luppall. A „barátom” meg van győződve, hogy az öt világ-részben, sőt azoknak kapcsolt részeiben csak egyetlen nőnemű lény van, aki képtelen a hütlenségre, hütlenségek elkövetésére és ez a nőnemű lény: az ő barátnője. Jöhet Adonisz a Propper Samu pénzeivel, a csábítás minden furfangjával: semmit sem fog elérni. Plüre esik. Csak meg ne üsse valahogy a — plüjét.

A „barátom” kétszáz lépésről megismeri, hogy melyik snapsz micsoda. — Az Anizettet egy világért sem tévesztené össze a Tulipánlikörrel. És méltóztatik tudni, hogy mi az a Strumpbándli!? Ugy-e nem? A „barátom” tudja. A Strumpbándli olyan ital, amelyiknek az alja zöld, a közepe fehér, a teteje ellenben vörös snapsz. Az egyik nehezebb, mint a másik, tehát nem keverednek össze. Egy szóval a „barátom” szakértő. Volt ideje megtanulni a snapszok pszichológiáját.

A kassza csáblényének társadalmában a „barátom” elengedhetetlen tényező. Elvégre 10—15 frt fizetésből és kosztból nem lehet lakást, fűtést, mosást, világítást fizetni és azonfelül még elegánsan ruházkodni is. A „barátom”-nak tehát bizonyos „fizetési pótlék” jellege van. Hogy ez gyakran „korpótlék” az lehet nagyon szomorú, de megcsik. Denique a „barátom” a „fizetési pótlék”, megteszi a kötelességét, amennyire teheti. Mert nem

nagyon teheti. Mert a „barátom”-nak Árgusz szemei vannak és ha felfedez valami gyanúsat, akkor dráma történik. Nagy és tekintélyes dráma a szakítási alfajból. Önagsága többszörösen megesküszik, hogy a gyanu alaptalan, sír, vonaglik, a haját, s gyakran álhaját — tépi. Ha azonban a „barátom” könyörtelen marad, a hölgy a saját haja tépésétől áttér a „barátom” hajának tépésére. Másnap pedig vörös szemekkel, kisértan ül a kasszában és hódító tekinteteket lövel ama kereskedősegedre, vagy jogász gyerekre, akivel szemben eddig a legszilárdabb ellenállás alapjára helyezkedett. Egyáltalán tanuljuk meg mindannyian: akivel szemben a kávéházak bájhölgyei a legszilárdabb ellenállás alapjára helyezkednek, hogy az van utódom kiszemelve az esetleges „barátom”-válság idejére. Mert az az erény szerfölött izgató dolog és egyébként is, aki sokáig éhezett, az nagyon szeret enni. És a „barátom” nélküli özvegy kaszirnők olyan ennivalók!

(Folyt. köv.)

HIREK.

Aktuális dalok.

Szeptember.

Igen, már szeptemberbe volnánk,
A zöld is kopni kezd a fán,
Fut az idő, ma már oh ősz van,
Pár napja még nyár volt csupán.

Tavaly is így volt, az időnek
Már régi rossz szokása az,
Hogy őszre fordul néha-néha,
És nincsen mindenkor tavasz.

És nincsen mindig nyári hőség,
Nem mindig sima ám az út,
Van néha bú, szerelmi bánat,
Van néha gége és hörghurut.

Mit ér, hogy pompáznak virágok,
Mit érnek édes illatok,
Ha minden illatnál erősebb
Az orr és a nyálka hártyalob.

Mit ér a csók, a lányka csókja,
Mit ér az édes vallomás,
Ha tüszentés szakítja félbe
Mert szeptemberben így szokás.

Mit ér a bágyadt hangulat ma,
Az ősz és az őszi fellegek,
Mit ér a vers, mit róluk irnak,
Ha elszavalni nem lehet.

Bajunk ilyenkor van temérdek,
Mindenből ad nekünk az ég,
Hurut, sorvadás, katarrhus van,
Csak — zsebkendőnk, az nincs elég.

Választás. Városunk polgármestere az alispán rendeletéből kifolyólag a város képviselőtestületét folyó hó 17-ikére összehívta. A közgyűlés tárgyát a műszaki tiszt, és az esetleges előlépések által megüresedett állások betöltése képezi.

Művészestély. Mult szombat este olyan zsufolt ház igyekezett megemészteni a „művészestély” nyújtotta „ritka műélvezetet”, amilyent a nyiregyházi szinistálló még nem látott a penészes falai között. — Hogy ne! Zsazsa is leereszkedett hozzánk — (az igaz, hogy nem a mi kedvünkért! . . .) és egyetlen libát sem gázolt el. . . . Ami már magában véve is szenzációszámba jön, ha pedig még hozzávesszük, hogy couplekat — táncolt, magyar népdalokat — szavalt és trikót is huzott, ugy igazán kénytelenek vagyunk egy egész lapot szentelni a szombat estnek abban a korrajzban, melyben városunk kulturális, művészeti fejlődését jegyezzetjük. Népdal szavaltat Elemér kísérte gyönyörűen, egyéb énekszámait pedig Jakobi Viktor a jónévű zeneszerző rutinos kísérete tette elfogadhatóvá. Gróf Vay Arthurné és Lányi Ernő a kiváló componista zongora együttesénél Lányi ismét fényeseu igazolta, hogy elsőrendű művész. Groák Ödönné gyönyörűen szavalt. Zilahynak sikerült a brettlikről már közismert „Kont” szavaltási paródiával, ugyszintén a „Bányász” című nem kevésbé ismert dolog-

gal bebizonyítania, hogy — nem komikus. Komáromi Gizi kellemes hangjával és iskolázott énekével provokálta a tapsot, partnere Barna Andor fiatal, de nem kiváló tenorista volt. Szentimrey Imréné urnó a „Vihar” című apróságban ügyesen, de мүkedvelősköde mozogott. Valóban kiemelkedő volt az est műsorából a dr. Szabó László által irt és Karcag Mariska k. a. által nagyon szépen előadott, lendületes alkalmi prolog.

Névmagyarosítás. Blau Emil nyiregyházi lakos, kereskedő, vezetéknevét miniszteri engedéllyel Bárdos-ra magyarosította.

Kirándulás. Tegnap este Jánószki Endre g. tanácsos vezetésével 25 gazdából álló társaság utazott el városunkból, a Nagyváradon rendezett mezőgazdasági kiállítás megtekintése végett.

A városi gőz- és kádfürdő e hó 15-én, szombaton reggel megnyílik. *Városi hatóság.*

A kassai honvédszobor leleplezése. Hazafias ünnepély keretében ment végbe vasárnap délelőtt a veressipkások dicső emlékére Kassa város közönsége által emelt szobor leleplezése. Ezen lelkes ünnepély már csak azért is nevezetes, mivel 1867. óta első eset az, hogy nemcsak a képviselőház vett részt hivatalosan, hanem úgy a honvéd, mint a közös hadsereg képviseltette magát az 1848-as dicső hőseink emlékére rendezett ünnepségen. Ott láttuk a helybeli huszárezredek küldöttségeit is.

Hazai iparösmertető kiállítás nyílt meg a folyó hó 8-án Kassán a honvédszobor leleplezése alkalmából. A kiállítást a kassai Kereskedelmi és Iparkamara rendezte azon célból, hogy bemutassa Felső-Magyarország iparának és kereskedelmének előhaladását, s egyszerűsmind megmutatva azt, hogy hazánk iparosai s kereskedői a közönség támogatása mellett a külfölddel is versenyképesek. A kiállítás egész szeptemberben nyitva lesz.

Betöréses lopás. Márton Ármin, gőzmalomtulajdonos kárára 1000 koronára értékelt több darab fegyvert, Fekete Gábor padjáról pedig ruhaneműket loptak. A jelekből ítélve a lopást kőbor cigányok követték el.

A nagyközségek szövetsége. Molnár János sárospataki főbíró kezdesére Abauj-, Borsod-, Szabolcs- és Zemplénmegyék nagyközségeinek küldöttei Sárospatakon a városháza nagytermében ülést tartottak. Az értekezletet az egybehívó Molnár János főbíró nyitotta meg. Megnyitójában az 1886. XXII. t.-c. hiányaira mutatott rá, a mely törvénycikk szerint a nagyes kisközségek egy kalap alá vannak véve. Most, midőn a közigazgatás megreformálása küszöbön van, szükséges volna a községi önkormányzat kiszélesítése. Az értekezlet egyhangulag kimondta, hogy az előadottaknál fogva a mezővárosok országos szövetségének megalakítását kívánatosnak tartja, hogy a szövetség megalakítása érdekében Budapesten kongresszust tart és az előmunkálatok foganatosítására egy 25 tagú szervező-bizottságot alakít. A kongresszus szeptember hó 20-án délelőtt 11 órakor lesz. Ezt 9 órakor értekezlet előzi meg. A kongresszus előkészítésével s kedvezményes vasuti jegyek szerzésével Sárospatak város előjáróságát bízták meg.

Szüreti mulatság. A nyiregyházi iparosifjuság önképző-egylete, szokásos szüreti mulatságát folyó hó 30-án, az ipartestület disztermében fogja megtartani.

Üres hely az Andaházy Szilágyi intézetben. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület f. évi őszi közgyűlése kivételosen felveszi tárgyai közé a cimben nevezett debreceni nevelő intézet egy megüresedett helyének betöltését. Felhívom tehát az illetékes rokonokat, hogy a tiszántúli főt. és mélt. egyházi kerületi közgyűléshez címzett kérvényeiket megfelelő mellékleteikkel (keresztlevél, iskolai bizonyítvány a mult évről, és arról, hogy az illető fiu valamelyik főgymnasiumunknak beirt jövendőke, és rokonságot igazoló, egészségi bizonyítvány és újraoltási bizonyítvány) f. évi okt. 15-ig küldjék be hozzám. (Péterfia-utca 8). Debrecen, 1906. szeptember 12. Csiky Lajos, Anda. Szil. int. gondnok.

Gondnokság. A helybeli kir. törvényszék Szedres Juliána nyirbogdányi lakosnöt gondnokság alá helyezte.

A hetivásár tere rendeltetésének teljesen megfelel. Most mozgalom indult meg, hogy a terület megnagyobbításával, az országos vásárokat is a város nyugati oldalán tartásuk meg.

Visszaélés a hazai ipar rovására. Néhány osztrák gyáros a mikor látta, hogy a magyar közönség szívesebben vásárolja a hazai ipar termékeit, iparcikkére rányomatta, hogy hazai gyártmány, vagy honi ipar, vagy más hasonló jelzést, a mivel megtévesztheti a vásárló közönséget. Ez ellen a visszaélés ellen kerestek orvoslást a kereskedelmi miniszternél. A miniszter most fölhitva az iparhatóságokat, hogy a legszigorubb vizsgálatot indítsák meg s a visszaélést az ipartörvény alapjanszigorban torolják meg.

A kis szökevény. Nem a szindarabról akarunk írni, hanem arról a kis szöszke debreceni kisasszonyról, aki ma egy hete egy cigánylegénynyel szökött meg Nyiregyházára. Azt sem lehet mondani, hogy lovagja hegedűművész és bájos zenéjével csábította el, mert a választottjáról — bármennyire is keressük a regényességet — nem mondhatunk egyebet annál, hogy közönséges sármunkás. A szerelem azonban vak, mert ha a kisasszony a 18 éves cigányszépség éjfekete szemébe nézett, elfeledett rangot, elfeledte a világ előítéletét és egy szép napon búcsuzás nélkül ott hagyta vele Debrecent. Boldogságuk azonban sokáig nem tartott, mert alig ültek fel a vonatra, a kisasszony özvegy anyja észrevette a dolgot és táviratozott a nyiregyházi rendőrségnek, amely az ifju párt még fészekrakás előtt tartóztatta. Másnap egy rendőrbiztos szállította haza a 16 éves bakfist, aki váltig akarja a mamájával elhitetni, hogy — csak tréfa volt az egész.

Magyar név. Kiskoru Rusznák Sándor berceli lakos vezetéknevének Orosz-ra kért megváltoztatását a belügyminiszter engedélyezte.

Pályázat. Szabolcsvármegye központjában és járási hivatalaiban a jövő év folyamán használandó nyomtatványok szállítására az árlejtést folyó hó 21-én fogják megtartani.

Baleset. A nyiregyházi tűzoltóság tegnap mult egy hete gyakorlatot tartott, mely alkalommal Tamasoszi József őrsvezető a II-od emeletről a kifeszített ponyvába olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy hátgerince megsérült. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A husvizsgálat rendezése. A földmivélsügyi ministerium elkészítette a husvizsgálatról szóló rendeletét, melynek Szabolcsmegye közönségét is érdeklő főbb intézkedéseit a következőkben ismertetjük: A növendék állatok levágásának korlátozásával már a bizottsági gyűlések is foglalkoztak, mert az az állatlétszám apadását eredményezi. A rendelet szerint kéthetesnél fiatalabb malacot, háromhetes bárányt, négyhetes borjut, előrehaladott vemhes állatot nem szabad levágni. A husvizsgálatot teljesítők ezután a mészárszékeket is időközönként megvizsgálni tartoznak. A husáruló helyek padlója és falai mosható anyagból készitendők. Igen fontos intézkedése a tervnek, hogy a növendék-marha husát csak külön, kizárólag a célra szolgáló mészárszékekben és külön kiírás mellett szabad árulni. A hol ilyen mészárszék nincs, a növendék-marha husát csak hatósági husszékben lehet áruba bocsátani. Hus utcára kiakasztani tilos. Az egyes husnemek árai szembőthető helyen kiírandók. Büntetendő cselekményt követ el az a mészáros, aki a kért hus helyett mást ad, (pl. juh hus helyett kecskehust, vesepecsenye helyett rostélyost.) A kényszer következtében levágott állatok husa, csakis hatósági mészárszékekben árusítható. Magánmészárosok ilyet csak kivételes engedéllyel adhatnak el. A lakosságnak joga lesz a kényszerből levágott állatok husának a hatósági mészárszék által való átvételét igényelni.

Szabadjegy az államvasutak nyugdíjasainak. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Máv. nyugdíjas alkalmazottai, az idén egy izben egy-egy, azután évenként két izben ugyancsak egy-egy utazásra érvényes szabadjegyet kapjanak. Megengedte azt is, hogy az illetők a jövő évi január elsejétől kezdve az állam vasutak vonalain önkezelési jeggyel utazhassanak. A szabadjegyet a magyar királyi államvasutak igazgatósága adja ki. A bélyegtelen kérvényeket utazás előtt legalább nyolc nappal be kell nyújtani.

Baleset. Ma egy hete a gróf Vay Tibor versenylova a Sóstón megvadult, és többeket elütött. A szenvedett sérülések bár súlyosak, de nem életveszélyesek.

Bőséges Isten áldás. Gajdos Jánosné, királytelki szőlőbeli asszonynak egyszerre 2 fia és 1 leánya született.

Sztrájk. A lefolyt héten, a munkaadók és munkások közötti megegyezés következtében 2 sztrájk is befejeződött. Hétfőn a bádogossegédek bérharca szünt meg. Polgármesterünk több napon át tárgyalt, míg az ellentéteket el tudta oszlatni. Csütörtökön pedig a szabóknál tört ki részleges sztrájk. Friedman József 8 segédje hagyta a munkát félbe, de a polgármester olyan szerencsés kézzel vezette az egyeztetést, hogy pár óra mulva a munkások elfogadták a munkaadó feltételeit.

A demokraták. Vida István nagykállói rendőrt, Barta Miklós és társai véresre verték. A tettlegesség okát az képezte, hogy Barta és iparossegéd társai az utcán dalolva mentek, Vida csendre intette őket, melyet a rendezavarók demokrataságukra utalva, visszatúsítottak. Szó szót követett, aminek a vége az lett, hogy a rendőrt veszélyesen összeverték.

Egy kis statisztika. Az orsz. statisztikai hivatal kimutatása szerint 1906. július havában a magyar birodalomban 58142 gyermek született és 39751 egyén halt el. A természetes szaporodás 18391-et tesz ki. A mult év ugyanazon havában a növekedés 3600-al volt kevesebb. A folyó év I-ső felében pedig 33300-al nagyobb a szaporodás, mint a mult év első 6 hónapjában. A házasság kötések száma a f. év július havában 7535-öt tesz ki. Az emelkedés a mult év júliusi zárszámával szemben 643-at tesz ki. Ezek az adatok a viszonyok javulásáról tanuskodnak, de nem úgy az utlevélről szóló statisztika, amely évről-évre nagyobb számot tüntet fel. Utlevelet a f. év júliusában 15159-et adtak ki, ezek között 158-at szabolcsmegyei illetőségűek kérelmeztek.

Meglopott joghallgató. Kovács Géza szakolyi származásu joghallgató, fogadott szekeren a falujából Nagykállóba ment, hogy onnan vonaton tovább utazhassék. A ruhaneműit pedig a szekér hátuljába helyezte el. A hajnali órákban, a korai felkeléshez hozzá nem szokott joghallgató elszunyadt, amit valamelyik éielmes utonjáró arra használt fel, hogy a szekér hátulján felkapaszkodva a ruhaneműket ledobálta és ellopta. A kárt 150—200 koronára lehet becsülni. A vakmerő tolvajt a csendőrség nyomozza.

Cseplésközben Végső Péter raádi lakos egy kazal tetejéről leesett. A szerencsétlen ember fejetetejére bukott, és agyrázkódást szenvedett. Ezenkívül csontjai is több helyen eltörték. Állapota aggasztó.

Felborult szekeres. Vadász József nagykállai lakos életneműit hordta össze. Egy fordulónál a szekér felborult és olyan szerencsétlenül esett rá Vadászra, hogy oldalbordái és mindkét keze eltörtött. Súlyos sérülésével a helybeli közkórházban ápolják.

Érdekes röpirat. Rendkívül érdekes, figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferencz Lajos tollából „Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzeti kérdés megoldásáról” cím alatt. A szerző eleven tollal irt munkájában itt-ott kiméletlen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállamá kell tenni mert csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzeti kérdés megoldásával folalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

Késelés. A közbiztonsági állapotok Pócspetri községben sem lehetnek valami jók. Hétfőn estére értekezlet volt a községvezetésénél, amelyen Ivancsik István is résztvett. Amikor hazafelé indult, az udvaron ismeretlen egyének megtámadták és összeszurkálták. Az értekezleten résztvevők a zajra kifutottak, de akkorára a tettesek elmenekültek. Ivancsikot életveszélyes sebekkel szállították be a helybeli közkórházba; a csendőrség pedig a nyomozást erélyesen folytattja.

Gondnokság alá való helyezés. Bársony Pálné thassi gazdálkodónöt, a kir. törvényszék gondnokság alá helyezte.

Leesett a háztetőről. Nyirbaktáról értesítenek bennünket, hogy ott Szilágyi István házfedés közben leesett és életveszélyes zuzódásokat szenvedett. Hátgerince is ketté tört. Beszállították a kórházba. A nagy családú, köztisztelőben álló ember iránt általános a részvétel.

Vasuti kocsik mizériái. A debreceni kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűléséből, egyik kültag panaszkodása folytán, megkereste a debreczeni üzletvezetőséget, hogy a Nyiregyháza—ungvári vasutnál az elhanyagolt kocsikat cseréljék ki ujakkal és a kocsik tisztítására tegye meg a szükséges rendelkezéseket — az üzletvezetőség most válaszolt a debreczeni kamarának és a megkeresettnek szíves készséggel tett eleget. Az átirat szövege szerint ez: F. év július hó 23-án kelt 7484 sz. átiratára tisztelettel értesítjük, hogy az említett vonalon közlekedő személyvonatokba besorozott személykocsiknak kellő tisztítása iránt intézkedünk. A Nyiregyháza—Csap között közlekedő 5001 sz. vonathoz, mely Csap a Munkácsról reggel induló 409 sz. személy és nem 401 sz. gyors vonathoz csatlakozik, valamint az Ungvár—Csap között közlekedő 5407 sz. vonathoz előírás szerint westingshouse fékkel bíró személykocsik osztandók be tekintet nélkül azok sorozatára, és minthogy a „Bm” kocsik ilyen felszereléssel bírnak, azokat osztottuk be. Amennyiben azonban lehetséges leendő esetleg „Bh” kocsik is fognak említett vonatokhoz besoroztatni.

Uj helyi érdekű vasutak az 1906. első felében. Az 1906. év első felében a következő új helyi érdekű vasutakat adták át a forgalomnak: Az orosháza—szentesi 40.9 km. az alkenyér—kudzsiri 13.9 km., a zsebely—lieb-lingi 10.7 km., a szatmár—bikszádi 51 km., a sóvárad—parajdi 11.3 km. hosszú, a Belovár gözmalmi 2 km. hosszú vágány. Ezekon kívül építés alatt állottak a következő h. é. vasutak: a szentes—csongrádi 13.1 km., melynek megnyitása augusztus hó végére várható a mocsoládi—siófoki 73 km, megnyitását f. évi október havára tervezik; a körmen- muraszombati 77 km., a zombor—óbecsei 90 km., a vrgmost—károlyvárosi 38.2 km., a pöstyén—verbói 11.2 km., a nyékládháza—mezőcsáthi 21.0 km.

Kinek életbiztosítási ajánlata vissza lett utasítva, forduljon bizalommal. Telkes Dezső főügynökhöz (Budapest, I. Attila-utca 35.). Válaszbélyeg mellékelendő. Alügynökök díjaztatnak.

Ősszel hogy készítsük elő a talajt a tavasziak alá. A talajnak megfelelő módon és időben való előkészítése kivétel nélkül minden kulturnövény fejlődésére, terméseredményére igen nagy befolyással van. — Ezen befolyás pedig rendszerint kedvező szokott lenni. És sajnos, ha talajmivelésünket megfigyeljük, igen sokszor találkozunk hibákkal. Ezen sokféle hiba között a legtekintélyesebb részt foglalják el azok, melyeket a talajnak a tavasziak alá való előkészítése terén szoktunk elkövetni. Talajmivelésünk legnagyobb hibája ugyanis az, hogy a tavasziak alá a talaj hiányosan és hibásan lesz elkészítve. A tavasziak, miután kedvezőtlenebb feltételek között fejlődnek, mint az ősziak, azért kívánatos, hogy a tavasziak részére, amennyiben módunkban van, a legkedvezőbb tényezőfeltételeket biztosítsuk. Sajnos, a gyakorlatban ezen eljárás ahelyett, hogy lépten nyomon találkoznánk bizony csak elvétve tapasztaljuk a tavasziaknak, nagyobb figyelemben való részesítését. Az okszerű talajmivelés elengedhetetlen követelménye ebben a tekintetben az, hogy az összes talajokat a tél beállta előtt szántsuk meg. Ha ezt megtesszük, tapasztalni fogjuk, hogy a termés eredmények kedvezőbbek lesznek. Ha a talajt helyesen készítjük el a tavasziak alá, a műtrágyázás, ápolás költségei busásabban fognak megtérülni, mint ellenkező esetben. Most tehát használjuk fel a rendelkezésre álló igát és időt, iparkodjunk földjeinket felszántani minél nagyobb mértékben, még a tél beállta előtt, mert az csak előnyös lesz jövő évi termés eredményeinkre.

A két legnagyobb ékszerész cég a Debrecenben 30 év óta fennálló Blau Lipót, és 24 éve fennálló Löfkovits cég egyesült, s most Löfkovits Arthur cége alatt vezetetik. Ki óriási választékból megbízhatóan és jutányosan óhajt menyasszonyi ékszert, ezüstöt vásárolni, nyugodtan fordulhat Löfkovits ékszerészhez Debrecenben.

A „Szabolcs” telefonszámjai. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 132. Nyomda: 140.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Vilám” centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk a figyelmét; különösen pedig a cég által feltalált és készített „Kossuth” „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülömben a nagyüzemi préseléshez készített „Rákóczy kettős kosaru” sajtókra, a melyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része fa szerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egrí és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Pármai ibolyaszappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról tudjuk azt, hogy az arcbőrt finomítja, üdíti, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arc- bőrűek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Nyiregyházán Ruzsonyi Pál üzletében. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

Termény árak:

Buza	6.10—6.30
Rozs	5.00—5.15
Árpa	5.00—5.20
Zab	5.80—6.00
Tengeri	6.50—6.60

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SCHLICHTER GYULA.

Szerkesztői üzenet.

B. Z. ur Helyben. B. sorait K. B. vette, köszöni a sz. figyelmet. Péntek d. u. tehát kissé későn érkezett ahhoz, hogy ezen számunkban foglalkozzon a dologgal; térszűke miatt is lehetetlen volt. E napokban, amint csak teheti, személyesen teszi Önnél tiszteletét, és akkor mindent részletezhetnek, úgy, hogy jövő számunkban alaposan foglalkozhatunk vele.

Hirdetések.

ACETYLÉN VILÁGÍTÁSI BERENDEZÉSEK

önálló teleppel, szabadalmazott

LUX-készülékkel.

Kezelés nélküli, önműködő, carbid a vízbe eső rendszerű, teljesen **veszélytelen** fejlesztők.

Electromos világítási és erőátviteli berendezések. Specialitás: **Önálló kis telepek,** (Electrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak számára.

Kezelés nincsen, olcsó vételár.

Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül.

MOTOROK:

benzinre, gázra, nyersolajra stb., bármilyen célra

**Fejér és Schmidt, Budapest,
Eötvös-tér 2.**

Kérdezze meg házi orvosát.

**Vérszegénység,
Soványág,
Tüdő és**

Gégebajoknál,

Általános gyengeségnél,

Gyomorbajoknál,

Üdülő betegeknél mint erősítő kitűnő hatása a

KEFIR TEJ!

Gyarapítja a testsúlyt, elősegíti az emésztést s a mellett kitűnő tápszer.

— Egy üveg ára 16 krajcár (32 fillér). —

Kaukázusi Kefir gombából készíti és eladja **Nagy Kálmán** gyógyszerész Nyiregyházán.

Kívánatra házhoz szállítatik.

Nyiregyházán Eötvös-utca 18. sz. alatti ház eladó.

Dr. Hartstein Sándor
ügyvéd, Körte-utca 10.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

BLAU LIPÓT FIAI UTÓDA

ékszerüzletet megszerezvén, hogy a n. é. közönség választék tekintetében évről-évre fokozódó igényeinek a legnagyobb arányokban megfelelhessenek, ezen 30 év óta fennálló üzletet a helybeli piacon 24 éve létező üzletemet **egyesítettem.**

Ennélfogva a Blau Lipót és Fiai Utóda cég e hó végén beolvad Löfkovits Arthur cég alatt fennálló üzletembe, miáltal elérem azt is, hogy a **költségek tetemesen csökkenvén, áruimat az eddiginél is olcsóbban szolgálhatom.**

Bizton remélem, hogy mindkét üzletem, mélyen tisztelt vevői annál szívesebben fogják törzsüzletemet becses bevásárlásaikkal támogatni, mivel itt a legmesszebb menő előzékenységre, szakértő, solid kiszolgálatra, óriási választékra és a **lehető legjutányosabb árakra** találnak.

Magamat a jövőben is a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlva, vagyok kész szolgálja:

LÖFKOVITS ARTHUR
órák és ékszerész Debreczen.

➡ **Árjegyzék ingyen, bérmentve.** ➡

Telefon szám 135.

Telefon szám 135

Palack bor eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Sóstószőlő-telepi saját termésű kitünő zamatu és tisztán kezelt

fajboraimat

cimkével ellátott 1 literes ledugaszolt palackokban helyben, Nyirfa-u. 3. sz. a. saját házamban árusítom, illetve rendelésre házhoz szállítom.

1 liter fehér asztali bor 64 fillér
1 „ olasz rizling „ 72 „

Telefon utján a követk. üzletekben megrendelhető

Blau Mór ur fűszer és uri divat üzletében telefon sz. 108.
Friedmann S. utóda Fülöp Dezső fűsz. és div. üzl. tlf. sz. 105.
Kerekes Pál ur férfi-divat üzletében telefon szám 93.
Özv. Sichermann Dávidné szállító hivatalában tlf. sz. 102.
Wasserman Sámuel ur fűsz. üveg és porcellán üzl. tlf. sz. 121.

Kiváló tisztelettel:

Róth Ferenc

sóstótelepi szállótulajdonos.

Nyirfa-u. 3. tlf. sz. 135

KÜLÖNLEGESSÉGI

borsajtók,
szőlőbogyozó-gépek és
szőlőzuzók, valamint
mindennemű **gazdasági gépek,**
műszaki cikkek és **malom-**
berendezések előnyös feltételek
mellett beszerezhetők és raktáron is
találhatók

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvitelket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyházán Gróf Károlyi-téren.
Fióközlet: Mátészalkán.**Iskola-utca 3.**

számu házban, az udvarban, egy

3 szobás lakás,

hozzátartozó mellékhelyiségekkel, november 1-től kiadó.

Pártoljuk a hazai ipart!**Kreisler Simon**
kézműáru üzlete Nyiregyházán.

Az őszi idény közeledtével van szerencsém a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy bevásárlási utamról visszaérkeztem. Ez alkalommal is sulyt helyeztem arra, hogy üzletemet elkerülhetetlenül **hazai gyártmányu árukkal** szereljem fel.

Raktáron tartok valódi zsolnai gyapjukelméket női és férfi ruhákra, budai és székesfehérvári festő-kartonokat, szatenokat és barchetokat, liptó-rózsahegy-i vásznakot, kanavaszok és chiffonokat. Nagy készletet tartok szepeségi damasztárúkból. A torontáli szőnyeggyárnak egyedüli elárusító helye szintén nállam van, melyekből külön raktárhelyiséget a róm. kath. iskola épületben tartok fenn.

Óriási választék a Váci szövő- és kötőgyárnak férfi, női és gyermekharisnyákból.

Üzletemet a t. vásárló közönség jóindulatába ajánlva,
legmélyebb tisztelettel:

KREISLER SIMON.**UJ! Budapesti papíráruház UJ!**

a legolcsóbb bevásárlási hely.

Parochia-épület (Rátvai cukrászdával szemben.)

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromon levő mindennemű

uj és használt tankönyveketmajdnem uj állapotban félárban, valamint az **összes iskolai író- és rajzszereteket.**

Legnagyobb választék esinos dobozos levélpapír különlegességekben, iroda és üzleti könyvekben.

UJ!

Iskola táskák nagy raktára.

Uj!

Pontos kiszolgálás!

Szigorú szabott ár!

Az elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!**Versenyárúház**

Nyiregyháza, Parochia épület.

Ajánlja **őszi ujdonságait:**

Női ruha (Costümes) és blous kelméit, ruha és blous selymek, mosásban szintartó barchet és flanellek, szövet, csipke és stores függönyök, szőnyeg, ágy- és asztal-terítők, butorszövetek, kocsitakarók, cérna és pamut vásznak, damaszt-árak, agouros és rojtos kávék készletek, férfi és női zsebkendők, női kész fehérneműek, fekete és szines alsó szoknyák, cloth és karton kötények, férfi-, női- és gyermek téli alsó ruhák stb. stb.

Magyarországban 12254—55. sz. alatt

törvényileg védve

„TÜKÖR-POSTÓ”

egyedüli szintartó és vízmentes női costümes posztó

Kizárólagos eladási jog.

Pontos kiszolgálás!

Szigorú szabott ár!

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új **Viktoria** sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül,
répa, szecskavágóit és gőzcséplő gépeit.

= Iskolai könyvek =

beszerzésére legjobban ajánlható

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvkereskedése

(Városház-épület).

Könyvtáskák!

Telefon 140.

Írószerek!

Rajzszerek!

Telefon 140.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legujabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel

Guttman Henrik.

Uj butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni az ujonnan berendezett

butor-raktáramra,

mely Városház-tér 12. szám alatt, a **Jakobovics-féle** volt butor-helyiségben van.

Raktáron tartok dús választékban:

a legujabb kivitelű **háló- és ebédlő-szobákat, vas-, réz- és szalon butorokat**, saját készítményű **divány és garnitúrákat** a legjobb minőségben.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyok

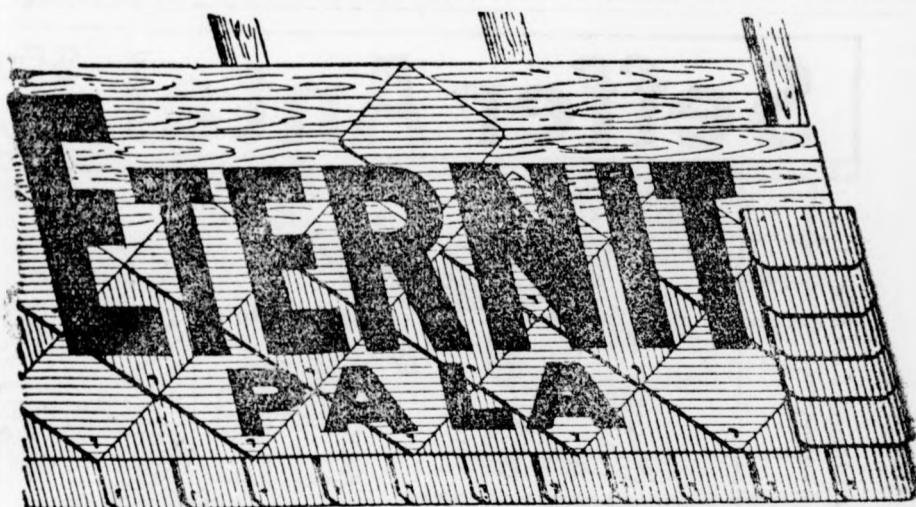
kiváló tisztelettel:

Lefkovits Zsigmond,

Városház-tér 12.

Szabadkézi festményű képeket és különböző tükröket, valamint az elsoroltakat **gyári árban** számítom.

A JELENKOR LEGJOBB TETOFEDESÍ ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS

BUDAPEST-VI. ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely:

Ehrenfeld és Guttman Nyiregyháza, Kraus és Társa Nyirma.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóherő-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselő: **Májerszky Barnabás** gépgyárosnál
Nyiregyházán.

A „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete” DEBRECZEN

értesíti tagjait, hogy ugy Debreczenben, valamint Nyiregyházán is **széna- és zabszállítást** vállalt a **cs. és kir. huszárság** részére és kéri a szövetkezet tagjait, hogy az ezen cikkekben eladásra kerülő **termésüket** a **szövetkezethél** bejelenteni sziveskedjenek.

Egyszersmind kérjük a t. gazdákat szövetkezetünkbe való belépésre.

Nyiregyházi képviselők: **Hegedüs Ignác és társai** czég.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Kérjen csak **Selle & Kary's**

FREDIN

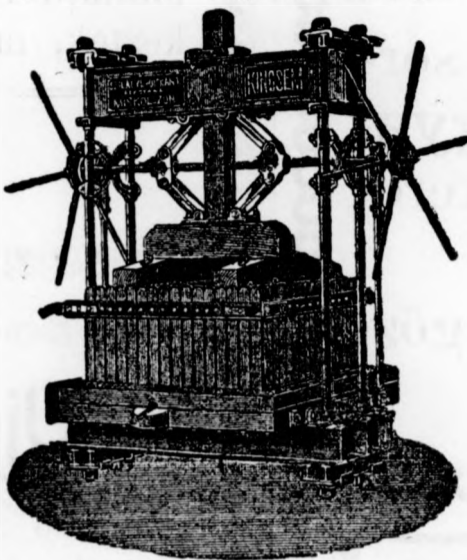
legjobb tisztítószert mindenféle **sárga és fekete cipőhöz**. Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscaria-, Chevrax- és Lack cipőknek. Bécs, XII/I.

1902. Egri borászati kiállításon.
I-ső díj, aranyérem és díszoklevél.

Temesvár 1901.
I-ső díj díszoklevél.

1902. orsz. gazdasági kiállításon
I-ső díj, állami aranyérem.

„VILLÁM” legújabb centrifugális
bogyózó és zuzógépek.

BORSAJTÓK.

Legújabb rendszerű könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű Rákóczy „kettős kosaru” sajtók nagy üzemű préseléshez.

Főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzuzók és bogyózók.

SZILÁGYI és DISKÁNT

gépgyára

MISKOLCZON.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és kalap áruháza

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Rózsá

L A J O S utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő
olcsó árakon.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZPÁROSHÁZ ÉPÜLETÉ)

Függőágy: 275 frt-tól

Gyermek butor nagy választékban.

Vízmentes ponyva és zsák.

Lóháló: párja 8 frt-tól

Lawn-Tennis kerítő háló fuggólyesen álló szemekkel feketére kátrányozva 12 mtr. 6 frt-tól.

Kötél hágsó: 4 mtr. 6 frt.

Tornatermek berendezése és felszerelése

Osszehajtható kerti butor nagy választékban.

Lawn-Tennis középháló ár. 3 frt-tól.

Szertornak hadsereg részére

Teke baba eszolyó

Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól.

Mindenemű kötélárú hosszú szálú kenderből

Osszehajtható tam lásszék. csikos vitorlavasszal dr. 360 frt-tól.

Válódíngol Lawn-Tennis labda tzt. 3 frt 150-tól.

Válódíngol amer Racket 3 frt-tól.

TELEFON: 15-56. (Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak.) ALAPÍTÁTOTT: 1878.